

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev,
a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către inculpatul Silivestru Octavian și avocatul său Catarama Rodica, și a inculpatului Gladun Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2013 și sentinței Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 mai 2012, în cauza penală în privința lui,

Gladun Denis Arcadie, născut la 23 aprilie 1989, originar și domiciliat mun. Chișinău str. Milescu Spătaru, 9 ap. 4;

Silivestru Octavian Victor, născut la 20 aprilie 1993, originar și domiciliat mun. Chișinău str. P.Zadnipru 10 ap.11.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 06.05.2011 pînă la 04.05.2012

2. în instanța de apel din 19.06.2012 pînă la 15.03.2013

3. în instanța de recurs din 03.09.2013 pînă la 24.12.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Nicolae Suvac, care a solicitat respingerea recursurilor.

Avocatul, Marina Frecăuțan, care a solicitat admiterea recursului avocatului, Rodica Catarama, în numele inculpatului, Silivestru Octavian și recursului acestuia.

Avocatul, Vadim Nazarciuc, care a solicitat admiterea recursului inculpatului Gladun Denis.

Colegiul penal lărgit asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 mai 2012, Gladun D.A. și Silivestru O.V., au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la câte 5 ani închisoare. Conform art. 90 Cod penal, le-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Orzea Sergiu, și s-a încasat în mod solidar de la Gladun D.A. și Silivestru O.V. în beneficiul lui Orzea S. prejudiciul material în mărime de 13.552 lei 11 bani și prejudiciul moral în mărime de 10.000 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca fiind nefondate pe probe.

2. Potrivit sentinței, Gladun D.A. și minorul Silivestru O.V. la 13 martie 2011, în jurul orelor 04.00-04.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apropierea

barului „033”, amplasat pe str. P. Zadnipru, mun. Chișinău, împreună și după o înțelegere prealabilă, având drept scop sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, aplicând violența periculoasă pentru viață și sănătate, față de victima Orzea S., manifestată prin cauzarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele peste cap și față, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 674/D din 07.04.2011, provocându-i vătămare corporală ușoară, în mod deschis au sustras de la ultimul un lanț cu masa de 37,06 gr. la prețul de 19.771 lei 51 bani, un inel din aur bărbătesc cu greutatea de 3,09 gr. cu diamant la prețul de 871 lei 38 bani, o cruciuliță din aur la prețul de 1603 lei, un portmoneu din piele, în care se aflau bani în sumă 700 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale constituie suma de 11.499 lei 11 bani și 450 lei. Astfel, părții vătămate Orzea S., i-a fost cauzată o daună în proporții considerabile, în sumă totală de 34.195 lei.

Deși, organul de urmărire penală a trimis cauza în privința inculpaților fiind acuzați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (4) Cod penal, acțiunile lui Gladun D.A. și Silivestru O.V. în instanța de fond au fost reîncadrate din art. 188 alin. (4) Cod penal în art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, adică, *tîlhărie, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel, de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gladun D.A. să fie condamnat în baza art. 188 alin. (4) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar Silivestru O.V. să fie condamnat în baza art. 188 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 70 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului s-a invocat că:

- instanța de judecată incorect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu în sumă de 51.147,920 lei, ce constituie proporții mari, fapt ce duce la încadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 188 alin. (4) Cod penal;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei, aplicînd prevederile art. 79 și 90 Cod penal, nu le-a motivat în partea descriptivă a sentinței.

- la caz nu sunt prezente circumstanțe excepționale, astfel, cea indicată de instanță pentru inculpatul Gladun D.A. nu este aplicabilă, deoarece la momentul comiterii infracțiunii ultimul era major, iar circumstanța – recunoașterea vinei și căința sinceră nu corespunde adevărului, deoarece ambii au recunoscut parțial vina.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2013 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Gladun D.A. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- Silivestru O.V. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal au fost respectate de către instanța de fond, fapt ce a generat recalificarea acțiunilor inculpaților de la alin. (4) la alin. (2) al art. 188 Cod penal.

Nici în ședința instanței de fond, nici în cea de apel, nu au fost administrate probe concludente, care să confirme cu certitudine faptul, că valoarea bunurilor sustrase de la Orzea S. depășește suma de 2500 u.c., prin prisma art. 126 Cod penal, fiind calificată ca proporții mari după cum se invocă în apelul acuzatorului de stat.

Astfel, instanța de apel a reținut că partea vătămată de la momentul depunerii plângerii (f.d. 9, v.I) și pe tot parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești a declarat că i-au fost sustrase un lanț din aur cu cruciuliță din aur cu greutatea totală de 40 gr., un portmoneu din piele care nu prezintă valoare materială, în care se aflau bani în sumă 700 euro și 450 lei, cauzându-i astfel o daună în proporții considerabile.

Potrivit raportului de expertiză merceologică nr. 866 din 21.04.2011 (f.d. 156-158, v. I) s-a stabilit faptul că lanțul din aur cu greutatea de 37,06 gr., a fost estimat la prețul de 19.771,51 lei, și inelul din aur bărbătesc cu greutatea de 3,09 gr., cu diamant a fost estimat la prețul de 871 lei 38 bani.

Totodată, partea vătămată și acuzatorul de stat atât în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cât și în cea de apel nu au fost prezentate probe precum că, inelul din aur bărbătesc ar avea valoarea de 3000 lei, iar cruciulița din aur la prețul de 1000 euro.

Ca consecință, instanța de apel a conchis că instanța de fond a stabilit just valoarea bunurilor sustrase, constituind sumele de 19.771, 51 lei pentru lanțul din aur cu greutatea de 37,06 gr., și de 871,38 lei pentru inelul din aur bărbătesc cu diamant cu greutatea de 3,09 gr., fiind calificate ca daune în proporții considerabile.

Cît privește pedeapsa aplicată inculpaților instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond nu a ținut pe deplin cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, aplicându-le inculpaților, după cum se invocă de acuzatorul de stat în apelul declarat, o pedeapsă neechitabilă, nefiind în corespundere cu gravitatea infracțiunii comise.

În speța dată circumstanțele la care s-a făcut trimitere, sânt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și deci nu pot fi considerate ca excepționale. Ele se referă de fapt la circumstanțele atenuante, prevăzute de art. 76 Cod penal. Alte circumstanțe care ar putea fi apreciate ca excepționale în cauză nu s-au stabilit.

Prin urmare, conchide instanța de apel, prima instanță a făcut o aplicare greșită a prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, aplicând pedepse greșit individualizate în raport cu prevederile art. 75 Cod penal.

Astfel, deși inculpații anterior nu au fost condamnați, recunosc parțial vina, se caracterizează pozitiv, au restituit parțial din prejudiciul cauzat, lipsa circumstanțelor agravante, au comis o infracțiune gravă, atacând în mod deschis partea vătămată și prin aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate au smuls de la gât și deget bijuteriile acesteia.

Totodată, ținând cont de faptul că, tâlhăria constituie o infracțiune cu grad sporit de pericol social, instanța de apel a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpaților va fi posibilă cu stabilirea unei pedepse reale sub forma de închisoare.

Evaluarea datelor pozitive privitoare la persoana inculpaților nu sunt de natură să ducă la concluzia că mărimea pericolului social al faptei comise i-ar corespunde aplicarea, în vederea atingerii scopurilor pedepsei penale, a suspendării condiționată a executării pedepsei.

Fiind în prezența acestor împrejurări, instanța de apel în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 CP, respectiv de gradul de pericol social crescut al faptei săvârșite de inculpați, modul cum a fost comisă infracțiunea imputată, de datele și elementele ce caracterizează persoana inculpaților, a considerat necesar casarea sentinței în partea aplicării art. 79 CP în privința inculpatului Silivestru O.V. și suspendării executării pedepsei stabilite inculpaților potrivit art. 90 CP, neexistând circumstanțe și temeuri pentru aceasta.

Totodată la stabilirea pedepsei inculpatului Gladun D.A., instanța de apel a reținut ca circumstanță excepțională comportamentul lui în timpul și după consumarea infracțiunii, precum și contribuirea lui activă la descoperirea infracțiunii săvârșită în grup la descoperirea acesteia și a aplicat în privința acestuia art. 79 CP.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Catarama Rodica, în numele inculpatului Silivestru O.V., care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând că eronat s-a indicat că Gladun D.A. la momentul comiterii infracțiunii era minor, deoarece de fapt Silivestru O.V. la momentul comiterii infracțiunii era minor, prin urmare aplicarea art. 79 Cod penal ca circumstanță excepțională față de Silivestru O.V. era legală.

5.1 Hotărârile adoptate pe caz sunt atacate cu recurs ordinar și de către inculpatul Silivestru O.V., care solicită casarea acestora, și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că:

- în acțiunile inculpatului lipsesc semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal;
- instanța de apel a ignorat prevederile art. 61, 70, 75, 76, 78, 79 și 90 Cod penal;
- în procesul examinării cauzei nu a fost dovedită vinovăția inculpatului, înțelegerea prealabilă a acestuia cu Gladun D.A.;
- partea vătămată a fost inițiatorul conflictului;
- instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru caz;
- instanțele de judecată nu au dat o apreciere justă tuturor probelor și nu au fost înlăturate contradicțiile dintre acestea;
- inculpatul nu a fost citat legal în instanța de apel;
- instanțele au ignorat faptul că inculpatul la momentul comiterii infracțiunii a fost minor.

5.2 Decizia este atacată cu recurs ordinar și de către inculpatul Gladun D.A. care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând că instanța de apel eronat a exclus aplicarea art. 90 Cod penal în privința lui.

6. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit conchide că acestea urmează a fi admise, însă din alte motive decât cele indicate de recurenți, din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Totodată, conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

La fel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform rechizitoriului întocmit de acuzatorul de stat (f.d. 178-190, v.1), în baza căruia a fost trimisă cauza în judecată, acțiunile inculpaților au fost încadrate în baza art.188 alin. (4) Cod penal, ca *tîlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 mai 2012, inculpații au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, acțiunile lor fiind recalificate ca *tîlhărie, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2013, a fost menținută încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, *tîlhărie, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Apreciind încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza probelor cercetate detaliat de către instanțele de fond și de apel, instanța de recurs consideră necesar de a le reîncadra din următoarele considerente.

Invocând doctrina națională, Colegiul lărgit menționează, că latura obiectivă a infracțiunii de tîlhărie se exprimă printr-un atac săvârșit asupra unei persoane cu

scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, iar latura subiectivă se manifestă prin intenție directă.

Prin atac de tâlhărie se înțelege acțiunea agresivă a făptuitorului surprinzătoare pentru victimă, care este însoțită de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Totodată, violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei trebuie înțeleasă în felul următor: cauzarea intenționată a leziunilor corporale care nu a avut drept urmare nici dereglarea sănătății, nici pierderea capacității de muncă, ori aplicarea intenționată a loviturilor sau săvârșirea altor acțiuni violente care au cauzat o durere fizică, dacă acestea nu au creat pericol pentru viața și sănătatea victimei.

Atît în cazul tâlhăriei, cît și în cazul jafului, este prezentă violența. Deosebirea esențială a tâlhăriei de jaful, săvârșit cu aplicarea violenței, se exprimă în gradul de violență, aplicată pentru atingerea scopului năzuit de făptuitor. În cazul jafului, violența nu poate fi periculoasă pentru viață și sănătate.

Colegiul lărgit evidențiază că potrivit materialelor cauzei, și anume raportului de expertiză medico-legală nr. 674/D din 07 aprilie 2011, s-a stabilit cu certitudine că părții vătămate Orzea S.M. i-a fost provocată o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu dereglarea menționată a fost calificată ca vătămare corporală ușoară (f.d. 129, v.1).

Însă, conform pct. 24 al Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, modificat prin ordinul Ministerului Sănătății nr.654 din 16.08.2011, gradul de gravitate al vătămarilor corporale după criteriul dereglării sănătății, se determină conform timpului necesar pentru restabilirea sănătății în funcție de volumul și caracterul lezional, care se apreciază în zile, iar conform pct. 27 al aceluiași Regulament, drept periculoase pentru viață sînt considerate vătămarile corporale, care prezintă pericol iminent-imediat, tardiv sau potențial, ca leziunea să determine moartea, indiferent dacă acest pericol a fost înlăturat printr-un tratament medical sau datorită reactivității individuale a organismului, vătămări care sunt enumerate în pct. 28 al Regulamentului. Potrivit acestui act normativ, vătămarile corporale ușoare cu dereglarea sănătății de lungă ori de scurtă durată nu sînt considerate ca periculoase pentru viața persoanei.

În contextul celor expuse, Colegiul, specificînd și Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 51 din 20 iunie 2013, cu privire la aplicarea semnului calificativ al art. 188 alin. (1) Cod penal, tâlhăria însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, precizează că în cazul calificării faptelor persoanei învinuite în baza art. 188 alin. (1) Cod penal – săvârșirea tâlhăriei prin atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, se înțelege acea violență prin care s-au provocat vătămări corporale de grad mediu ori grave. În cazul cînd, în rezultatul acțiunilor făptuitorului care, în scopul acaparării bunurilor, a aplicat violență fizică urmată de cauzarea vătămarilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori

lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel, acțiunile urmează a fi calificate ca jaf.

În asemenea condiții, Colegiul lărgit atestă faptul că instanța de fond și de apel neîntemeiat a reținut în acțiunile inculpaților Gladun D.A. și Silivestru O.V., elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, deoarece acțiunile acestora nu au fost însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea cet. Orzea S.M.

Concluzionând cele expuse, instanța de recurs conchide că, acțiunile săvârșite de inculpați nu cad sub incidența dispoziției art. 188 alin. (2) b), f) Cod penal și urmează a fi recalificate în prevederile art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, jaful.

Deși, conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept de a admite recursul, a casa parțial sau total hotărârea atacată, cu menținerea hotărârii primei instanțe, însă în cazul supus judecării Colegiul consideră necesar de a desființa atât decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2013, cât și sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 mai 2012, în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpaților și a stabilirii pedepsei.

Colegiul penal lărgit menționează, că acțiunile lui Gladun D.A. și Silivestru O.V., urmează a fi recalificate din art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, drept *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

De asemenea, Colegiul lărgit consemnează că, la stabilirea pedepsei inculpaților se ține cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Colegiul lărgit concluzionează, că la individualizarea pedepsei inculpaților se ține cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea vinovaților, fiind fără antecedente penale, se caracterizează pozitiv, de prezența circumstanței agravante – săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participare, au restituit parțial prejudiciul cauzat, precum și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia.

Instanța de recurs ajunge la concluzia de aplicare inculpatului Gladun D.A. a pedepsei sub formă de închisoare, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu executarea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal în penitenciar de tip semiînchis, care va fi aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei noi atitudini a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

De asemenea, Colegiul evidențiază că la inculpatul Silivestru O.V. se atestă prezența circumstanței atenuante – săvârșirea infracțiunii de către un minor.

Conform art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Sanțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal, în redacția legii nr. 277 din 18.12.2008, prevede închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 u.c.

Aplicând prevederile menționate inculpatului Silivestru O.V., născut la 20 aprilie 1993, care la momentul săvârșirii infracțiunii – la 13 martie 2011, nu a atins vârsta de 18 ani, Colegiul ajunge la concluzia de aplicare a pedepsei sub formă de închisoare, cu reducerea maximului pedepsei prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal - 6 ani, la jumătate – 3 ani, ceea ce constituie limita minimă a sancțiunii date, cu executarea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal în penitenciar de tip semiînchis, fapt ce va duce la atingerea scopului pedepsei penale.

În conformitate cu art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia pînă la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate – I, II (persoana cu dezabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

În acest context, Colegiul reține că, la caz nu sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi constatată prezența circumstanței excepționale, deoarece studiind

multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpaților și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, se constată că deși inculpatul Silivestru O.V. la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, totuși luând în considerație comportamentul acestuia după săvârșirea infracțiunii, și anume eschivarea de a se prezenta în fața instanțelor de judecată, împrejurările menționate nu pot servi drept temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal. Iar în privința inculpatului Gladun D.A., Colegiul constată că deși acesta la momentul săvârșirii infracțiunii era major, însă el nu și-a dirijat acțiunile sale și nu l-a influențat pe minorul Silivestru O.V. în privința nesăvârșirii infracțiunii. Mai mult ca atât, pînă în prezent și el se eschivează de la prezentarea în fața instanțelor de judecată, fapt ce duce la neîntreținerea condițiilor obligatorii prevăzute de art. 79 Cod penal. De asemenea, Colegiul menționează că art. 79 Cod penal nu este o normă imperativă, și ca urmare a acestui fapt prevederile în cauză pot fi aplicate numai la discreția instanței.

Analizînd argumentele invocate în recurs de către inculpatul Silivestru O.V., precum că în acțiunile lui lipsesc semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, în procesul examinării cauzei nu a fost dovedită vinovăția inculpatului și înțelegerea prealabilă a acestuia cu Gladun D.A., instanțele au ignorat faptul că partea vătămată a fost inițiatorul conflictului, instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru caz și nu au dat o apreciere justă tuturor probelor și nu au fost înlăturate contradicțiile dintre acestea, Colegiul reține că criticele date au fost invocate direct în faza procesuală a recursului, nu și pe calea apelului exercitat împotriva sentinței. Astfel, partea nemulțumită de soluție adoptată în prima instanță, nedeclarînd apelul, și neinvocînd criticele menționate de nelegalitate, ele fiind invocate direct în faza procesuală a recursului, contravine prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora, temeiurile de recurs pot fi invocate în recurs doar în cazurile în care ele au fost invocate în apel, sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Cu referire la argumentul inculpatului Silivestru O.V., privind necitarea legală a acestuia în instanța de apel, Colegiul constată că acestea nu și-au găsit confirmare, deoarece conform materialelor cauzei citarea legală în instanța de apel a fost efectuată, fapt confirmat prin semnătura mamei inculpatului Silivestru M.A. pe avizul de recepție (f.d. 50, v.2). Apoi, în rezultatul emiterii ordonanței de aducere silită a inculpatului în ședința de judecată a instanței de apel (f.d. 63, v.2), colaboratorii de poliție s-au deplasat la domiciliul inculpatului, unde locuiește inculpatul și mama acestuia Silivestru M.A., de la care s-au luat explicații (f.d. 64, v.2), în rezultatul cărora s-a stabilit că inculpatul este plecat în Rusia, și careva date de contact, s-au locul unde este stabilit inculpatul cet. Silivestru M.A. nu cunoaște. Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel a întreprins toate măsurile posibile de citare legală a inculpatului.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră oportun de a corecta eroarea comisă de instanțele de fond și apel, fără a agrava situația condamnatului, rejudicînd cauza cu pronunțarea unei noi hotărîri.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Silivestru Octavian și avocatul său Catarama Rodica, și a inculpatului Gladun Denis, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2013 și sentința Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 04 mai 2012, în cauza penală în privința acestora, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care **Gladun Denis Arcadie** și **Silivestru Octavian Victor** se recunosc vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei lui:

- Gladun Denis Arcadie, 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Silivestru Octavian Victor, 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui Gladun Denis Arcadie și Silivestru Octavian Victor, urmează a fi calculat din momentul reținerii acestora.

A include în termenul executării pedepsei lui Gladun Denis Arcadie, perioada reținerii, de la 14.03.2011 pînă la 17.03.2011.

În rest hotărârile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată public la 21 ianuarie 2014, ora 09.50.

Președinte:

(semnătură)

Petru Ursache

Judecători:

(semnătură)

Nicolae Gordilă

(semnătură)

Vladimir Timofti

(semnătură)

Elena Covalenco

(semnătură)

Ghenadie Nicolaev

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă